

JORD- OCH SKOGSBRUKSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 23/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om systemet med Flegtlicenser

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 8 oktober 2014 regeringens proposition med förslag till lag om systemet med Flegtlicenser (RP 178/2014 rd) till jord- och skogsbruksutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Pekka Kemppainen, jord- och skogsbruksministeriet
- överinspektör Marko Lehtosalo, Landsbygdsverket
- tullöverinspektör Jarkko Keskinen, Tullen
- chef för Rysslandsfrågor Jukka Halonen, Skogsindustrin rf.

Dessutom har skriftligt yttrande lämnats av
— Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen att det stiftas en lag om systemet med Flegtlicenser. Genom lagen utfärdas kompletterande bestämmelser för genomförandet av rådets förordning om upprättande av ett system med Flegtlicenser för import av timmer till Europeiska gemenskapen samt av kommissionens förordning om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning. Med hjälp av licenssystemet kan importen av trävaror till Europeiska unionen övervakas i syfte att förhindra olaglig avverkning och olaglig handel med timmer.

Enligt den lag som föreslås är Landsbygdsverket behörig myndighet som avses i rådets förordning. Landsbygdsverket ska bland annat kontrollera Flegtlicenser som har utfärdats för sändningar av trävaruprodukter som kommer från ett partnerland och som omfattas av licenssystemet. Genom lagen utfärdas bestämmelser som krävs för ett nationellt genomförande även i fråga om till exempel rätten att få uppgifter.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Sammantaget anser utskottet propositionen vara behövlig och angelägen. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

I propositionen föreslås en lag om systemet med Flegtlicenser. Syftet är att förhindra olaglig avverkning och handel med timmer i vissa timmerproducerande länder utanför EU. Lagen innehåller nödvändiga och kompletterande bestämmelser för att genomföra rådets direktiv om EU:s system med Flegtlicenser (Forest Law Enforcement, Governance and Trade).

EU anser att olaglig avverkning är ett stort problem i hela världen. Följaktligen är det viktigt att motarbeta olaglig avverkning och handel med timmer för att ett ekologiskt och socialt hållbart skogsbruk inte ska bli lidande. Olaglig avverkning driver på avskogningen och påverkar den vägen klimatförändringen och minskar biodiversiteten. Dessutom försämras den laglydiga handels konkurrenskraft både i exportländerna och i importländerna av handeln med timmer från olaglig avverkning samtidigt som staterna går miste om betydande inkomster. För den finländska virkesproduktionen och för de laglydiga skogsägarnas konkurrensmöjligheter på virkesmarknaden är det bra att man tar itu med den olagliga handeln med timmer.

Systemet med Flegtlicenser bygger på bilaterala partnerskapsavtal mellan EU och vissa timmerproducerande länder. Avtalen anger de administrativa procedurerna för att säkerställa att det timmer som importeras till EU från partnerskapsländerna har avverkats lagligt och följer det importerande landets nationella krav på skogsbruket, men också att de trävaruprodukter som partnerskapsländerna exporterar har producerats av timmer med lagligt ursprung. Myndigheterna i exportländerna lämnar ett certifikat över att timmer och trävaruprodukter är lagliga och importören visar upp certifikatet när varorna förs in i EU. Oberoende organisationer med godkännande från EU bevakar och avrapporterar systemet med Flegtlicenser. I dagsläget har sex länder ingått partnerskapsavtal med EU:

Centralafrikanska republiken, Ghana, Indonesien, Kamerun, Liberia och Republiken Kongo. Det viktigaste timmerproducerande landet bland dem är Indonesien, konstaterar utskottet. Dessutom pågår det förhandlingar med nio andra länder.

De första sändningarna med licensierade trävaruprodukter förväntas komma in i EU våren 2015. Timmer och möbler av trävaror är den grupper av importvaror inom Flegtsystemet som har störst ekonomisk betydelse. Men importvolymerna är i hög grad beroende av den ekonomiska konjunkturen. Värdet på importen från länder som kommer att ingå i licenssystemet och som den 31 maj 2014 hade ingått partnerskapsavtal med EU uppgick 2010—2013 till i snitt 5,4 miljoner euro.

Enligt lagförslaget ska Landsbygdsverket kontrollera Flegtlicenserna från myndigheterna i de exporterande länderna och i förekommande fall med en riskbaserad metod göra ytterligare kontroller av att licenserna och sändningar stämmer överens. Det är en korrekt lösning att utse Landsbygdsverket till behörig myndighet eftersom verket redan nu utövar tillsyn över EU:s förordning om trävaruprodukter.

Vidare föreskriver lagen att Landsbygdsverket och Tullen oberoende av sekretessbestämmelserna ska ge varandra uppgifter som är nödvändiga för att genomföra licenssystemet. För effektiva kontroller av Flegtlicenserna och effektivt genomförande av själva systemet måste Landsbygdsverket och Tullen ha rätt att få information av varandra och kunna samarbeta smidigt, påpekar utskottet. Landsbygdsverket tar ut en avgift för kontrollen av Flegtlicensen och för andra åtgärder enligt lagen om grunderna för avgifter till staten och den förordning som jord- och skogsbruksministeriet utfärdar med stöd av lagen. Regeringen bedömer storleken på avgiften för ett beslut av Landsbygdsverket utifrån det genomsnittliga antalet importerade sändningar årligen enligt tullstatistiken och utifrån den genomsnittliga arbetsmängden för att handlägga en licens. Det ger vid handen att avgifter

ligger mellan 200 och 300 euro. Vid större sändningar är kostnaden liten i relation till värdet på virkesimporten. Men vid små sändningar blir den relativa andelen fasta kostnader mycket hög. Detta måste beaktas i bestämmelserna om avgifter för kontroll av Flegtlicenser, anser utskottet. Avgiften bör anpassas till volymen och eller värdet av timmer och trävaruprodukter.

Vidare är det viktigt att tillsynen över licenserna är ordnad så att den administrativa bördan för verksamhetsutövare och myndigheter är så liten som möjligt. För att göra importen ännu smidigare kan importörerna lämna in sina Flegtlicenser till Landsbygdsverket i förväg innan

sändningen anländer till Finland. Den kontrollerade licensen ska då finnas på Tullen redan när förtullningen inleds. Då behövs det ingen mellanlagring. Det är angeläget att tillsynen över systemet med Flegtlicenser är smidigt över hela linjen för att det inte ska stoppa upp varuflödena eller kräva extra mellanlagring i problematiska fall.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget utan ändringar.

Helsingfors den 3 december 2014

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jari Leppä /cent
vordf. Lauri Heikkilä /saf
medl. Heikki Autto /saml
Markku Eestilä /saml
Satu Haapanen /gröna
Lasse Hautala /cent

Anne Kalmari /cent
Timo V. Korhonen /cent
Mats Nylund /sv
Janne Sankelo /saml
Katja Taimela /sd
Tytti Tuppurainen /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Jaakko Autio.